

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2020
COM(2020) 821 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/974 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2018, για στατιστικές σχετικά με μεταφορές
εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η Επιτροπή έχει υποχρέωση να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/974 για στατιστικές σχετικά με μεταφορές εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών (στο εξής: κανονισμός). Σύμφωνα με το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται στο άρθρο 9 του κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και, στη συνέχεια, ανά πενταετία. Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται στο πλαίσιο της σχετικής υποχρέωσης της Επιτροπής.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται το ιστορικό, το πλαίσιο πολιτικής και η κάλυψη της νομοθεσίας και εξετάζονται ζητήματα που συνδέονται με την εφαρμογή της. Στην τελική ενότητα περιγράφονται πιθανές μελλοντικές εξελίξεις και παρουσιάζονται τα συμπεράσματα.

1.2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Ο κανονισμός σχεδιάστηκε για να παράσχει στην Επιτροπή, σε άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, καθώς και στις εθνικές κυβερνήσεις και στο ευρύ κοινό συγκρίσιμα, αξιόπιστα, εναρμονισμένα, τακτικά και ολοκληρωμένα στατιστικά δεδομένα σχετικά με τις εξελίξεις στη μεταφορά εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών εντός της ΕΕ.

Καθώς ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1365/2006¹ είχε επανειλημμένα τροποποιηθεί κατά τρόπο ουσιαστικό, κωδικοποιήθηκε και καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/974 για λόγους σαφήνειας και εξορθολογισμού. Μόνο ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 425/2007² της Επιτροπής παραμένει σε ισχύ.

1.3. ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Συγκριτικά με άλλους τρόπους μεταφοράς, στους οποίους συχνά παρατηρείται συμφόρηση και προβλήματα μεταφορικής ικανότητας, οι μεταφορές μέσω εσωτερικών πλωτών οδών είναι αξιόπιστες και ενεργειακά αποδοτικές, ενώ ταυτόχρονα διαθέτουν σημαντικό δυναμικό για επέκταση της χρήσης τους.

Οι εσωτερικές πλωτές οδοί αποτελούν ανταγωνιστική εναλλακτική των οδικών μεταφορών. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος τρόπος μεταφοράς αποτελεί φιλική προς το περιβάλλον εναλλακτική λύση τόσο από άποψη κατανάλωσης ενέργειας όσο και από άποψη εκπομπών θορύβου. Επιπλέον, οι εσωτερικές πλωτές οδοί παρέχουν υψηλά επίπεδα ασφάλειας, ιδίως για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων. Τέλος, αποσυμφορίζουν τα υπερφορτωμένα οδικά δίκτυα στις πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Ο τομέας αυτός έχει πολύ μεγάλη σημασία για την πολιτική μεταφορών· στη Λευκή Βίβλο με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών — Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών»³ καθορίζονται 10 στόχοι για ένα ανταγωνιστικό και αποδοτικό ως προς τη χρήση των πόρων σύστημα μεταφορών. Η τρέχουσα πολιτική για την εσωτερική ναυσιπλοΐα για την περίοδο 2014-2020 ενσωματώνεται

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1365/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για στατιστικές σχετικά με μεταφορές εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών και για την κατάργηση της οδηγίας 80/1119/ΕΟΚ (ΕΕ L 264 της 25.9.2006, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 425/2007 της Επιτροπής, της 19ης Απριλίου 2007, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1365/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις στατιστικές για τις μεταφορές εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών (ΕΕ L 103 της 20.4.2007, σ. 26).

³ COM(2011) 144 τελικό.

στο πρόγραμμα δράσης NAIADES II⁴. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων στο πλαίσιο των διαδοχικών προγραμμάτων NAIADES και της κοινής πολιτικής μεταφορών της ΕΕ, χρησιμοποιούνται στατιστικές για τις ευρωπαϊκές εσωτερικές πλωτές οδούς με στόχο την πλαισίωση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση τόσο των πολιτικών μεταφορών όσο και άλλων πολιτικών, όπως η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η ανάπτυξη της κοινής πολιτικής μεταφορών της ΕΕ απαιτεί εμπειριστατωμένη γνώση της κλίμακας των εμπορευματικών μεταφορών που πραγματοποιούνται μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, καθώς και των τρόπων με τους οποίους μεταβάλλεται ο συγκεκριμένος τρόπος μεταφοράς. Τα στοιχεία που συλλέγονται συμβάλλουν επίσης στην προαγωγή των μεταφορών μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, ενώ παράλληλα διευκολύνουν την ενσωμάτωση του συγκεκριμένου τρόπου μεταφοράς στη διατροπική αλυσίδα εφοδιαστικής.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁵ είναι η νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί να καταστήσει την οικονομία της ΕΕ βιώσιμη, μετατρέποντας τις κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις σε ευκαιρίες σε όλους τους τομείς πολιτικής και διασφαλίζοντας μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση. Η ανακοίνωση για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ζητά τη μείωση των εκπομπών από τις μεταφορές κατά 90 % έως το 2050. Οι δράσεις προτεραιότητας για τη στροφή προς τη βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα περιλαμβάνουν:

- την ενίσχυση των πολυτροπικών μεταφορών·
- τη στήριξη της εφαρμογής αυτοματοποιημένων και συνδεδεμένων λύσεων κινητικότητας μεταξύ των διαφορετικών τρόπων μεταφοράς·
- την καλύτερη αντιμετώπιση του εξωτερικού κόστους των δραστηριοτήτων μεταφοράς μέσω της τιμολόγησης·
- την επιτάχυνση της παραγωγής και της διανομής βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων για τις μεταφορές· και
- τον περιορισμό της ρύπανσης από τις μεταφορές, ιδιαίτερα στις πόλεις.

Προκειμένου να ενισχυθούν οι πολυτροπικές μεταφορές, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ζητά τη μεταστροφή του 75 % των μεταφορών από τις οδικές στις σιδηροδρομικές και στις εσωτερικές πλωτές μεταφορές. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προτείνει μέτρα για την αύξηση της μεταφορικής ικανότητας της εσωτερικής ναυσιπλοΐας από το 2021.

1.4. ΚΑΛΥΨΗ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ο κανονισμός για στατιστικές σχετικά με μεταφορές εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών ισχύει άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη και είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του. Δεν χρειάζεται να μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία. Ωστόσο, καθώς δεν χρησιμοποιούν όλα τα κράτη μέλη εσωτερικές πλωτές μεταφορές, ο κανονισμός επηρεάζει μόνο τα κράτη μέλη στα οποία υφίσταται ο συγκεκριμένος τρόπος μεταφοράς.

Ο κανονισμός θέτει ένα κατώτατο όριο και τα κράτη μέλη που το υπερβαίνουν υποχρεούνται να παρέχουν στοιχεία: η απαίτηση ισχύει για όλα τα κράτη μέλη στα οποία ο συνολικός όγκος των εμπορευμάτων που μεταφέρονται ετησίως μέσω εσωτερικών πλωτών οδών υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο τόνους. Επί του παρόντος, 12 κράτη μέλη υποχρεούνται να

⁴ https://ec.europa.eu/transport/modes/inland/promotion/naiades2_en (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

⁵ COM(2019) 640 final.

παρέχουν στοιχεία: το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Γαλλία, η Κροατία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Πολωνία, η Ρουμανία και η Σλοβακία.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, οι χώρες που υπερβαίνουν το κατώτατο όριο του ενός εκατομμυρίου τόνων αλλά στις οποίες δεν υπάρχουν διεθνείς ή διαμετακομιστικές εσωτερικές πλωτές οδοί μεταφοράς, υποχρεούνται να υποβάλλουν μόνο μειωμένο σύνολο ετήσιων στοιχείων (παράρτημα V πίνακας V1 του κανονισμού). Επί του παρόντος, αυτό δεν ισχύει για κανένα κράτος μέλος.

Πέντε κράτη μέλη παρέχουν επί του παρόντος δεδομένα σε εθελοντική βάση: η Τσεχία, η Ιταλία, η Λιθουανία, η Φινλανδία και η Σουηδία. Παρότι η Τσεχία βρίσκεται κάτω από το κατώτατο όριο που καθορίζεται στον κανονισμό, υποβάλλει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία. Οι υπόλοιπες τέσσερις χώρες παρέχουν μειωμένο σύνολο ετήσιων στοιχείων (παράρτημα V πίνακας V1).

Το Βέλγιο, η Τσεχία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, οι Κάτω Χώρες και η Ρουμανία παρέχουν επίσης στοιχεία σχετικά με την κυκλοφορία πλοίων (παράρτημα II πίνακας Π2, προαιρετικά).

Εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Σερβία, υποψήφια χώρα, παρέχει επίσης τριμηνιαία στοιχεία σε εθελοντική βάση.

Από την 1η Φεβρουαρίου 2020, ημερομηνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) προσέθεσε στα σύνολα στοιχείων της το νέο συγκεντρωτικό σύνολο «Ευρωπαϊκή Ένωση – 27 χώρες (από το 2020)» το οποίο δεν περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου έως το τέλος του 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεχίζει να αποστέλλει στοιχεία στη Eurostat. Αυτά τα στοιχεία καθίστανται διαθέσιμα στους χρήστες.

2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

2.1. ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις παροχής στοιχείων, όπως καθορίζονται στον κανονισμό, είναι πολύ καλή. Όλα τα κράτη μέλη παρέχουν τα απαιτούμενα σύνολα στοιχείων. Καθυστερήσεις παρατηρήθηκαν μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις. Το υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης σημαίνει ότι οι στατιστικές σχετικά με τις μεταφορές εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών στην Ευρώπη είναι αξιόπιστες και υψηλής ποιότητας.

2.2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Οι διαδικασίες συλλογής στοιχείων και κατάρτισης στατιστικών διαφέρουν από τη μία δηλούσα χώρα στην άλλη· ωστόσο, ακολουθείται μια παραδοσιακή ροή πληροφοριών από τη βάση στην κορυφή. Οι πάροχοι των στοιχείων διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Ωστόσο, οι συνηθέστερες πηγές στοιχείων είναι οι αρχές των λιμένων και των κλεισιάδων. Οι χώρες συμπληρώνουν τα στοιχεία τους με πληροφορίες που λαμβάνουν από ευρύ φάσμα πηγών, συμπεριλαμβανομένων τελωνείων, γειτονικών χωρών, ιδιωτικών φορέων, επιχειρήσεων και οργανισμών. Εννέα από τις δηλούσες χώρες χρησιμοποιούν δεδομένα που προέρχονται από την οικεία υπηρεσία πληροφοριών εσωτερικής ναυσιπλοΐας ή από άλλα παρόμοια συστήματα.

Πριν αποστείλουν τις πληροφορίες στη Eurostat, οι περισσότερες αρμόδιες εθνικές αρχές διεξάγουν ελέγχους επικύρωσης μέσω της χρήσης εσωτερικά ανεπτυγμένων διαδικασιών

ελέγχου. Οι κανόνες επικύρωσης καλύπτουν πολλές πτυχές της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων του μορφότυπου των στοιχείων, της κωδικοποίησης, της εσωτερικής συνέπειας εκάστου συνόλου στοιχείων, της συνέπειας μεταξύ διαφορετικών συνόλων στοιχείων και μεταβλητών, καθώς και της συνέπειας των χρονοσειρών.

Όλες οι δηλούσες χώρες χρησιμοποιούν άμεσα ή έμμεσα στοιχεία που συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο είτε για σκοπούς πολιτικής είτε προς διάδοση.

2.3. ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Η Eurostat προσπαθεί συνεχώς να μειώνει και να απλουστεύει τις επιβαρύνσεις και λαμβάνει τακτικά ανατροφοδότηση από τα κράτη μέλη σχετικά με το εν λόγω ζήτημα. Σε συνεργασία με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, η Eurostat εφαρμόζει συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση της επιβάρυνσης της συλλογής και υποβολής στοιχείων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:

1. η κατάρτιση πίνακα αποστάσεων για τη διευκόλυνση της υποβολής στοιχείων
2. η ανάπτυξη εργαλείων και διαδικασιών αυτοματοποιημένης διαβίβασης και επικύρωσης, ώστε να παρέχεται ανατροφοδότηση προς τα κράτη μέλη όσον αφορά την ποιότητα των στοιχείων και τα συγκεκριμένα σφάλματα σε κάθε σύνολο στοιχείων
3. τη διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων εθνικών εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη (δηλ. της ομάδας εμπειρογνομόνων για τις στατιστικές εσωτερικών πλωτών μεταφορών και ειδικές ομάδες δράσης) με σκοπό την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τη συζήτηση της ποιότητας των στοιχείων, καθώς και σχετικών ζητημάτων και λύσεων.

Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που συγκεντρώθηκαν βάσει ερωτηματολογίου που εστάλη στα κράτη μέλη τον Φεβρουάριο του 2020, οι περισσότερες χώρες θεωρούν ότι η συλλογή στοιχείων είναι χρήσιμη και ότι το κόστος και η επιβάρυνση της συλλογής στοιχείων δικαιολογείται με βάση τα οφέλη που προκύπτουν από τη συλλογή στοιχείων. Μία χώρα θεωρεί σοβαρή επιβάρυνση την υποβολή στοιχείων σχετικά με τη διαμετακόμιση.

2.4. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

Έχει επιτευχθεί υψηλό επίπεδο τυποποίησης όσον αφορά τις τεχνικές ρυθμίσεις για τη διαβίβαση στοιχείων. Τα στοιχεία διαβιβάζονται ηλεκτρονικά στη Eurostat μέσω του EDAMIS⁶, τηρουμένων της δομής των αρχείων δεδομένων και του μορφότυπου της εγγραφής. Χάρη στο σύστημα επικύρωσης που εφαρμόζει το EDAMIS, επιτυγχάνεται ταχεία ανίχνευση βασικών σφαλμάτων και εσφαλμένων κωδικών και οι πληροφορίες ενσωματώνονται γρήγορα στη βάση δεδομένων παραγωγής της Eurostat.

Αφού τα στοιχεία αναφορτωθούν στη βάση δεδομένων παραγωγής της Eurostat, διενεργούνται εμπεριστατωμένοι έλεγχοι ποιότητας των διαβιβασθέντων στοιχείων. Η επικύρωση αυτή περιλαμβάνει την εσωτερική συνέπεια των συνόλων στοιχείων, τη

⁶ Το EDAMIS (σύστημα πληροφοριών διοίκησης και διαχείρισης της ηλεκτρονικής ροής δεδομένων) είναι το σύστημα πληροφοριών μέσω του οποίου υλοποιείται η πολιτική για το ενιαίο σημείο εισόδου. Όλα τα αρχεία δεδομένων που ανταλλάσσονται μεταξύ της Eurostat και των εταίρων της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής του EDAMIS. Στην περίπτωση των στατιστικών για τις μεταφορές, ο αναμενόμενος μορφότυπος δεδομένων καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία και προσδιορίζεται περαιτέρω σε τεχνικά εγχειρίδια.

διαχρονική συνέπεια, τη συνέπεια μεταξύ των συνόλων στοιχείων, καθώς και σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των δηλουσών χωρών εταίρων (έλεγχοι με αντιπαραβολή των στοιχείων).

Συνολικά, η ποιότητα των στοιχείων μπορεί να θεωρηθεί καλή. Ωστόσο, απαιτούνται ακόμα προσπάθειες, ιδίως για τη μείωση των ασυμμετριών που κατέδειξαν οι έλεγχοι με αντιπαραβολή των στοιχείων και για τη βελτίωση της υποβολής στοιχείων για τη διαμετακόμιση.

2.5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Η Eurostat παρέχει συνεχή μεθοδολογική και τεχνική υποστήριξη και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση ενός συστήματος πληροφοριών δεδομένων και μεταδεδομένων υψηλής ποιότητας.

Η Eurostat έχει δημοσιεύσει *εγχειρίδιο αναφοράς σχετικά με τις στατιστικές για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές*⁷, το οποίο παρέχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά την εφαρμογή του κανονισμού. Το εγχειρίδιο αναφοράς επικαιροποιείται τακτικά (συνήθως σε ετήσια βάση) ώστε να περιλαμβάνει τις πλέον πρόσφατες πληροφορίες, τεκμηρίωση ή κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη συλλογή των συναφών στατιστικών στοιχείων.

2.6. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΜΕΣΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΟΔΩΝ

Το άρθρο 5 του κανονισμού απαιτεί από την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να διερευνήσει τη δυνατότητα κατάρτισης στατιστικών σχετικά με τις μεταφορές επιβατών μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, μεταξύ άλλων μέσω διασυνωριακών υπηρεσιών μεταφορών. Ειδικότερα, το άρθρο 5 προβλέπει ότι η Επιτροπή οφείλει:

- a) να αναπτύξει, έως τις 8 Δεκεμβρίου 2018, τη μεθοδολογία για τη συλλογή σχετικών στοιχείων·
- b) να δρομολογήσει τη διεξαγωγή εθελοντικών πιλοτικών μελετών από τα κράτη μέλη για την παροχή στοιχείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού σχετικά με τη διαθεσιμότητα στατιστικών δεδομένων που αφορούν τις μεταφορές επιβατών μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, έως τις 8 Δεκεμβρίου 2019·
- c) να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 8 Δεκεμβρίου 2020.

Επιπλέον, στο άρθρο 5 αναφέρεται ότι στην έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των πιλοτικών μελετών. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της εν λόγω έκθεσης, και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η Επιτροπή υποβάλλει, εάν κρίνεται σκόπιμο, νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του ισχύοντος κανονισμού όσον αφορά τις στατιστικές για τις μεταφορές επιβατών μέσω εσωτερικών πλωτών οδών.

Η Επιτροπή κάλυψε μέρος του κόστους των πιλοτικών μελετών μέσω επιχορηγήσεων προς τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και άλλες εθνικές αρχές.

Η Eurostat, μαζί με τα κράτη μέλη, ανέπτυξε σχέδιο μεθοδολογίας για τις στατιστικές σχετικά με τις μεταφορές επιβατών μέσω εσωτερικών πλωτών οδών. Κατ' εφαρμογή του

⁷ https://circabc.europa.eu/sd/a/361f0475-4c86-4ff8-b83e-6cf3759f377e/Reference%20Manual_October_2019.pdf (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

άρθρου 5 παράγραφος 1 του κανονισμού, το εν λόγω σχέδιο μεθοδολογίας ολοκληρώθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2018 και τέθηκε στη διάθεση των κρατών μελών προκειμένου να το χρησιμοποιήσουν στις πιλοτικές μελέτες τους. Οι πιλοτικές μελέτες περιλαμβάνουν δύο ενότητες: στατιστικές σχετικά με τις μεταφορές επιβατών μέσω εσωτερικών πλωτών οδών (ενότητα 1) και στατιστικές σχετικά με ατυχήματα σε εσωτερικές πλωτές οδούς (ενότητα 2). Τον Ιούνιο του 2019 χορηγήθηκαν επιχορηγήσεις σε επτά χώρες προκειμένου να διεξάγουν πιλοτικές μελέτες: στην Κροατία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σουηδία.

Το θέμα συζητήθηκε στη συνεδρίαση των διευθυντών τομεακών και περιβαλλοντικών στατιστικών και λογαριασμών της Eurostat (DIMESA), η οποία υποστηρίζει το έργο που επιτελείται σε αυτόν τον τομέα.

2.7. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΛΩΤΕΣ ΟΔΟΥΣ

Στο άρθρο 5 δεν γίνεται αναφορά σε στατιστικές σχετικά με ατυχήματα. Ωστόσο, τα στοιχεία σχετικά με ατυχήματα σε εσωτερικές πλωτές οδούς αποτελούν ακόμη ένα σημαντικό πεδίο για την Επιτροπή. Ειδικότερα, η Επιτροπή αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός συστήματος εναρμονισμένης συλλογής στατιστικών στοιχείων σχετικά με ατυχήματα και συμβάντα που αφορούν σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας, συμπεριλαμβανομένης της διασυνοριακής κυκλοφορίας.

Η Eurostat δημοσιεύει στοιχεία σχετικά με ατυχήματα που σχετίζονται με πέντε τρόπους μεταφοράς [σιδηροδρομικές, οδικές, αεροπορικές, θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές (εν μέρει)]. Τα στοιχεία σχετικά με ατυχήματα που αφορούν σιδηροδρομικές, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές συλλέγονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς που εστιάζουν ειδικά σε αυτούς τους τομείς. Η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών της Επιτροπής συλλέγει τα στοιχεία ατυχημάτων που αφορούν οδικές μεταφορές. Ωστόσο, δεν υπάρχει ανάλογος οργανισμός ο οποίος να συλλέγει στοιχεία σχετικά με τα ατυχήματα στις εσωτερικές πλωτές οδούς. Τα αριθμητικά στοιχεία που δημοσιεύει η Eurostat παρέχονται από ορισμένα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση (βλ. *εγχειρίδιο αναφοράς σχετικά με τις στατιστικές για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές*).

Ωστόσο, η εν λόγω συλλογή δεν είναι πλήρης. Προκειμένου να αποκτήσει πλήρη στατιστικά δεδομένα και για τους πέντε τρόπους μεταφοράς, η Eurostat επανεξέτασε και ανέπτυξε περαιτέρω τη μεθοδολογία για τα ατυχήματα στις μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών και συμπεριέλαβε ειδική ενότητα στις πιλοτικές μελέτες.

Τα αποτελέσματα της εν λόγω ενότητας σχετικά με τα ατυχήματα θα συμβάλουν στη βελτίωση της συλλογής δεδομένων σχετικά με ατυχήματα σε εσωτερικές πλωτές οδούς.

2.8. ΔΙΑΔΟΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η Eurostat δημοσιοποιεί τα στοιχεία που συλλέγονται δυνάμει του κανονισμού μέσω της βάσης διάδοσης δεδομένων της Eurostat, η οποία είναι προσβάσιμη δωρεάν μέσω του ιστοτόπου της Eurostat. Η εν λόγω βάση δεδομένων περιέχει 17 πίνακες σχετικά με τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές, οι οποίοι συνοδεύονται από λεπτομερές αρχείο μεταδεδομένων.

Επιπλέον, η Eurostat δημοσιεύει τρία άρθρα στη σειρά «Statistics Explained», στα οποία παρουσιάζεται ανάλυση των στοιχείων για τα μέσα ενημέρωσης και το ευρύ κοινό⁸. Η

⁸ [Inland waterways freight transport - quarterly and annual data](#) (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

διάδοση στοιχείων περιλαμβάνει επίσης προσαρμοσμένες εξαγωγές στοιχείων για χρήστες και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ενημερωτικά άρθρα και στοιχεία σε εκδόσεις της Eurostat (π.χ. στο εγχειρίδιο στατιστικών *Στατιστικές ενέργειας, μεταφορών και περιβάλλοντος*⁹).

3. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ, ΤΟΥΣ ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΛΩΤΕΣ ΟΔΟΥΣ

Η ανακοίνωση για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ανήγγειλε σειρά πολιτικών μετασχηματισμού σε διάφορους οικονομικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών. Οι στατιστικές για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές μπορούν να συμβάλουν στον καθορισμό και στην παρακολούθηση των στόχων σε επίπεδο πολιτικής. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της παροχής στοιχείων για τους όγκους των μεταφερόμενων εμπορευμάτων, τον εξοπλισμό και τις υποδομές.

Είναι πιθανόν να προβλεφθεί συλλογή νέων ή λεπτομερέστερων μεταβλητών, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των αναγκών των χρηστών των στοιχείων και με προσεκτική αξιολόγηση της πιθανής επιβάρυνσης όσων υποβάλλουν απαντήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη σημασία έχει η βελτίωση της κάλυψης των στοιχείων ανά λιμένα φόρτωσης/εκφόρτωσης και των στοιχείων ανά είδος φορτίου. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη διερεύνησης του τρόπου με τον οποίο τα υφιστάμενα ή νέα στοιχεία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην παρακολούθηση της έντασης άνθρακα και της ενεργειακής απόδοσης των εσωτερικών πλωτών μεταφορών.

Άλλος τομέας που επιδέχεται πιθανή βελτίωση είναι η εναρμόνιση των ορισμών και των καταλόγων κωδικών μεταξύ των εσωτερικών πλωτών μεταφορών και άλλων τρόπων μεταφοράς που συμμετέχουν στη διατροφική μεταφορά εμπορευμάτων. Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην καλύτερη συγκρισιμότητα των στοιχείων μεταξύ των διαφορετικών τρόπων μεταφοράς.

Οι εσωτερικές πλωτές οδοί έχουν δυναμικό για να αποκτήσουν μεγαλύτερο ρόλο στη μεταφορά επιβατών. Τα στοιχεία που αφορούν τους επιβάτες θα μπορούσαν να παράσχουν ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των διαφόρων ειδών εσωτερικών πλωτών μεταφορών (π.χ. κρουαζιέρες, μεταφορές μέσω οχηματαγωγών και θαλάσσιων λεωφορείων, κ.λπ.).

Η Επιτροπή εργάζεται με σκοπό να αναπτύξει ένα εναρμονισμένο εργαλείο «πίνακα αποστάσεων» μεταξύ λιμένων. Στον εν λόγω πίνακα, η συνολική απόσταση μεταξύ των λιμένων αναλύεται στις επιμέρους αποστάσεις που διανύθηκαν εντός κάθε επιμέρους χώρας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Ένας από τους σκοπούς του πίνακα είναι να συμβάλει στη μείωση της επιβάρυνσης που σχετίζεται με τα στοιχεία που αφορούν τη διαμετακόμιση. Η μελλοντική του εφαρμογή εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα στοιχείων μεταξύ των λιμένων. Εξαρτάται επίσης από τον ακριβέστερο και συνεπέστερο εντοπισμό της γεωγραφικής θέσης του λιμένα, καθώς και από τη βελτίωση του γεωγραφικού δικτύου των εσωτερικών πλωτών οδών.

Οι χώρες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να παρέχουν στοιχεία ανά λιμένα φόρτωσης/εκφόρτωσης και ανά είδος φορτίου. Και οι δύο κατηγορίες στοιχείων παρέχονται επί του παρόντος μόνο σε εθελοντική βάση.

[Inland waterway transport statistics](#) (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

[Inland waterways - statistics on container transport](#) (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

⁹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-DK-19-001> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

Η γεωγραφική κάλυψη της συλλογής στατιστικών στοιχείων θα μπορούσε να επεκταθεί μέσω μελλοντικών διευρύνσεων της ΕΕ και μέσω της εθελοντικής συμμετοχής τρίτων χωρών και/ή διεθνών οργανισμών μέσω συμφωνιών συνεργασίας.

Από τις παρατηρήσεις που συγκεντρώθηκαν βάσει ερωτηματολογίου που απεστάλη στα κράτη μέλη τον Φεβρουάριο του 2020 προκύπτει ότι πέντε χώρες (από τις εννέα που υπέβαλαν απαντήσεις) δεν έχουν υπόψη καμία συγκεκριμένη απαίτηση για τη βελτίωση του ισχύοντος κανονισμού. Ανέφεραν ότι η ανεπάρκεια πόρων, καθώς και η αύξηση του κόστους και της επιβάρυνσης ενδέχεται να περιορίσουν την ικανότητά τους να συλλέγουν νέα στοιχεία ή να επεκτείνουν τη συλλογή των υφιστάμενων τύπων στοιχείων (π.χ. στοιχεία σχετικά με τις μεταφορές επιβατών ή στοιχεία ανά είδος φορτίου). Ταυτόχρονα, αναγνωρίζουν ότι οι υφιστάμενες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες (όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία) είναι πιθανόν να δημιουργήσουν νέες ανάγκες για στοιχεία προς αξιολόγηση και συζήτηση. Δόθηκε έμφαση στην ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης του πίνακα αποστάσεων για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές, ιδίως διότι θα μειώσει την επιβάρυνση που συνεπάγεται η συλλογή στοιχείων για τη διαμετακόμιση. Επιπλέον, θα πρέπει να εξεταστεί και η καλύτερη εναρμόνιση των ορισμών.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η πείρα που αποκτάται και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/974 μπορούν να αξιολογηθούν ως θετικά. Ένας εδραιωμένος μηχανισμός τόσο σε επίπεδο Eurostat όσο και σε εθνικό επίπεδο καθιστά δυνατή την παραγωγή συγκρίσιμων αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας.

Η Eurostat λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του κανονισμού. Έχει αναπτύξει κατάλληλο σύστημα πληροφοριών και έχει εφαρμόσει μεθόδους επικοινωνίας που συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης που συνεπάγεται η διαχείριση δεδομένων για τις δηλούσες χώρες. Επιπλέον, η Eurostat παρέχει υποστήριξη για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων και τη μείωση της επιβάρυνσης που συνεπάγεται η συλλογή και υποβολή στοιχείων.

Όσον αφορά τη χρήση των στοιχείων που συλλέγονται, τα αποτελέσματα που προκύπτουν έχουν άμεση εφαρμογή στην ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση πολιτικών που αφορούν τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.